

DİL GELİŞİMİNE YARDIM YÖNTEMLERİ

Tüm Yaşlarda Uyulacak Esaslar:

- Çocuğunuzla konuşurken onun seviyesine inin ve onunla göz kontağı kurun.
- Çocuğunuzla onun ismini kullanarak, gülümseyerek konuşun.
- Kullanacağınız kelimeler ve cümlelerle çocuğunuza model olacağınızdan doğru kelimeleri ve dilbilgisi kurallarına uygun cümle yapılarını kullanmaya özen gösterin.
- Normal ses tonu, jest ve mimikler kullanarak konuşun.
- Çocuğunuza, onun anlatmaya çalıştıklarını dinleyerek doğru model olun.
- Çocuğunuzla günlük yaşantınız, kendisinin veya diğer çocukların yaptığı işler hakkında konuşun. Gerekli gördüğünüz durumlarda ona açıklamalar yapın.
- Çocuğunuzun konuşmasını genişletin.

0-12 Aylar Arasında Uyulacak Esaslar:

- Bebeğinizle konuşurken gülümseyin ve başınızı sallayın.
- Konuşurken, ona yaklaşıp dokunun, bazen yüzünü kendinize doğru çevirin.
- Sesinizin tonunu değiştirin ve şarkı söyleyin. Bebek şarkıyı dinlerken ellerinizle onun ellerini kavrayarak şarkının ritmine göre el çırpın.
- Taklit etme yolu ile, onun dikkatine, gülümsemesine ve çıkardığı seslere karşılık verin.
- Bebeğinize her gün müzik dinletin.
- Bebeğinizi hareket ettirirken “hoop, hop” veya oyuncak araba ile oynarken “düüt düüt gibi sesler çıkarın.
- Bebeğinizi giydirirken, yıkarken, beslerken, onunla sevecen bir ses tonu ile konuşun. Çıkardığı sesleri taklit edin ve siz de farklı sesler çıkaraak ses repertuarını genişletmeye çalışın.
- Bebeğinize ismiyle hitap edin ve bunu yaparken farklı ses tonları kullanın.
- Bebeğin yatağının üzerine uzanabileceği yükseklikte, renkli, hareket eden ve farklı sesler çıkaran mobiller asın. Dördüncü aydan sonra, bebeği, mobile uzanması, dokunması ve mobil hareket ettirmesi için destekleyin.
- Bebeğinize, müzikli, sıkılınca veya sallanınca ses çıkaran oyuncaklar alın. Oyunağın çıkardığı sesi sözel olarak tekrarlayın)Örnek: Çın çın, pam pam, buuu buu, gibi.).
- 3-4. aylardan itibaren, bebeğinizi kucağınıza alın ve büyük boy ayna karşısında tutun. Bebeğin aynaya dokunmasını sağlayın, ona ismi ile seslenin, çıkardığı sesleri tekrarlayın. Örneğin; “baa” sesini çıkardığında siz “ba-ba-ba” şeklinde hece tekrarları yapın.
- Ce-ee oyunu oynayın.
- Bebeğiniz tanıdığı nesnelere ile karşılaştığında, o nesneyi size gösterip ses çıkarırsa hemen o nesne ile ilgilenin ve işaret ettiği nesne hakkında konuşun.
- Bebeğinize dolgu oyuncaklar verin ve bu oyuncaklarla birlikte oynayın. Oyuncak bebeğin vücut kısımlarını gösterin ve isimlendirin.

- Bebeğinizin görebileceği yerlere nesne resimleri veya aile bireylerinin fotoğraflarını asın. Her gün bu resimler hakkında konuşun. Özellikle bebeğin işaret parmağını kullanarak resme dokunmasını sağlayın.
- 7-8. aylardan itibaren radyoyu, teybi ya da kurulunca ses çıkaran oyuncak odanın bir yerine saklayın ve bebeğinizi, sesin geldiği yöne doğru hareket ederek, kaynağa ulaşması için teşvik edin.
- Her sayfasında tek resim bulunan basit resimli kitaplara, bebeğinizle birlikte bakın ve resimler hakkında konuşun.
- Bebeğinizi, çevredeki sesleri (kedi sesi, akan suyun veya zilin sesi gibi) farketmesi için teşvik edin. Onun dikkatini bu seslere yoğunlaştırın ve sesini duyduğunuz nesne hakkında konuşun. Bu sesleri taklit etmesini isteyin.
- Bir yerden ayrılacağınız zaman orada kalacak olan kişilere “baş baş” diyerek elinizle başınıza birkaç kez vurun, bebeğinizi de bu hareketi yapması için (10.-11. aydan itibaren) yönlendirin.
- Bebeğinizin yapmasını istemediğiniz bir davranışı karşısında “hayır” sözcüğünü kullanın. Yapabileceği başka bir alternatif davranış ya da etkinliğe yönelmesi için onu teşvik etmeyi de alışkanlık haline getirin.
- Bebeğinizi kendi yaşlıları ve kendinden daha büyük çocukların yakınında oynaması için teşvik edin (Paylaşma davranışı henüz gelişmediğinden her çocuğa yetecek sayıda oyuncak sağlayın).